

Jiří Paroubek: Jak se to zdá být snadné...

- CZ24 News | 31. března 2022

ČESKO: Vzpomínám si na svého starého ředitele podniku, kde jsem začínal po roce 1976 svou pracovní pouť, který mi sdělil jedno moudro, které jsem si odnesl do života. A připomínám si ho stále. „Čím méně lidé o věcech vědí, tím se jim zdá jejich řešení snazší“. A tak mi připadá současná amokální a hysterická situace kolem ruského plynu a ropy v Evropské unii. Prý je potřeba (možné) hladce nahradit. Přes válku, která probíhá na Ukrajině (s širokou podporou zemí Západu – materiální i finanční), a která pravděpodobně už nebude mít dlouhého trvání, nikdo v Rusku nezavřel kohouty ani od plynu, ani od ropy. Jedno i druhé teče do Evropy v rámci nasmlouvaných objednávek s Rusy.

Je pravda, že cena ropy vzrostla, ale pokud nedojde k eskalaci konfliktu, nemusí už stoupat výš. Stejně tak stoupla cena plynu. Možná pod dojmem informace, že si západoevropské státy chtějí naplnit své zásobníky plynem na příští zimu. A pro všechny případy.

Nevím, zda je to moudré zrovna v situaci, kdy je cena zemního plynu hodně vysoko a ještě pravděpodobně vzroste, ale budiž.

Dívat se na televizní diskutéry v české televizi, vyžaduje jistou dávku otrlosti a dobrých nervů anebo naopak velkou dávku nevědomosti. Někdy v pátek večer jsem viděl na ČT24 jakéhosi nebožáka, který mluvil o tom, jak je možné brskně nahradit zemní plyn z Ruska vodíkem. A co je ještě lepší při této substituci, že vlastně k tomu už máme připravené i „roury“. Tedy ty, které zatím slouží k dodávkám zemního plynu. Jak snadné...

Výroba vodíku je zatím, pokud je mi známo, spíše v laboratorním stádiu a představit si, že je možné ji nahradit významnějším způsobem dodávky zemního plynu z Ruska, je poněkud fantaskní.

Stejně tak snížení spotřeby ruského plynu v EU o třetinu do konce roku se zdá být plácnutím do vody. Jak to vlastně provést? Budeme opravdu vypínat teplo v nákupních centrech, kde se prodavačky budou choulit ve vačácích a válenkách (myslím tím příští zimu). Anebo dokážeme opravdu dovést tolik amerického břidlicového plynu (LNG), abychom nahradili ten proskribovaný ruský plyn. Problémem je, že tento plyn je několikanásobně dražší než ten ruský. A to musí politické elity jak evropské, tak české „šetrně“ sdělit lidem: „Budete platit podstatně víc za plyn, než zatím platíte“. A to asi násobně více. To zatím nikdo neměl odvahu říct. Kromě abstraktních úvah o svobodě, která je přeci cennější než levný ruský plyn, tak k žádné relevantní politické diskusi na toto téma nedošlo.

Putinovi je prostě potřeba zatnout tipec. A platit mu za dodávky plynu a ropy co nejméně, aby mu chyběly peníze na válku. Ale zdá se, že Putin má na válku zatím peněz dost a že je schopen během několika týdnů válečné operace na střední a východní Ukrajině dokončit. Dokonce bych se vsadil, že ze strategických důvodů nemá zájem jít se svými vojsky na západ Ukrajiny. A tak bude maximálně tuto část Ukrajiny zasahovat cílenými leteckými či raketovými údery, namířenými na logistické spoje, sklady apod.

Kromě toho musí někdo nám Evropanům a Čechům sdělit, že přijetí amerického zkapalněného plynu si vyžádá vybudování nových terminálů, které určitě nebudou zadarmo. Budou silně zasahovat do rozpočtu jednotlivých států.

Představa, že všechno vyřeší rychlá orientace na obnovitelné zdroje, je, alespoň v podmínkách našeho státu, poněkud chimérická. A hlavně, i kdybychom všichni na svých domech osadili solární panely anebo své domy vybavili tepelnými čerpadly, to vše s výkonnými akumulacími bateriemi,

stejně by to nestačilo uspokojit zvyšující se potřeby českého průmyslu.

Samozřejmě, že může pomoci, aby všechny nové domy, které budou stavěny, byly stavěny jako pasivní, tedy z hlediska spotřeby elektrické energie a tepla velmi úsporně. A že je zde ohromná příležitost pro zateplování těch stávajících domů k zamezení úniku tepla a následného snížení spotřeby energie a paliv.

Představa, že v našich podmínkách budeme schopni uplatnit nové jaderné reaktory dříve než za dvacet let (pokud vůbec) a že elektrická energie v nich vyráběná, s ohledem na očekávatelné vysoké náklady na výstavbu dvou bloků JE Dukovany (cca 300 mld. Kč), za dvacet let zatíží české domácnosti a český průmysl drahou elektrickou energií. Určitě dražší energií, než ta, která bude vyráběna v nové maďarské jaderné elektrárně, stavěné ve spolupráci s Rusy. Ostatně V. Orbán na to jde od lesa. Ví, že elektrická energie a plyn tvoří důležitou složku životních výdajů obyvatelstva. A tak se dohodl s Kremlem na dlouhodobých dodávkách plynu, údajně za čtvrtinovou cenu, než kterou platíme my. Třeba je to fake news ruské propagandy, ale já se obávám, že je to spíš jeden z důvodů, které přivedou V. Orbána k volebnímu vítězství v nadcházejících parlamentních volbách v Maďarsku.

Konečně, maďarské obyvatelstvo přijímá většinou pozitivně také to, že se Orbán nechce angažovat v konfliktu na Ukrajině dodávkami zbraní pro ukrajinskou armádu. To maďarská opozice odsuzuje a Orbán ji proto nazývá „válkychtivou“. A zdá se, že ten odpor k válce vedené za humny Maďarska je takový, že volební preference Orbánova Fideszu utěšeně rostou. Uvidíme... Třeba i ty průzkumy jsou cinknuté (já tomu ale moc nevěřím).

Jistě není tajemstvím, že česká vláda zkoumá možnosti, jak se dostat ke zvýšení těžby uhlí u nás. Tolik zatracované uhlí najednou bude dobré. Ale samozřejmě, že těžební společnosti mají problém. Pokud bylo silně zpochybňováno ukončení těžby uhlí v roce 2038, ve svých důsledcích to znamenalo, že těžební společnosti neinvestovaly rozsáhle do obnovy svého dožívajícího technického zařízení a technologií, což lze pochopit.

Česká vláda by měla přistupovat k případné revoluční změně energetické politiky státu alespoň tak rozumně, jako vláda německá, když už není schopna si vzít za příklad Maďarsko. Chápu, že je to mimo myšlenkový orbit české pravice.

Ale z těch možností, které se rýsují pro českého spotřebitele – občana je zřejmé, že dojde k silnému navýšení cen energií – plynu, elektřiny, tepla – což bude mít silný dopad do výdajového koše českých domácností. Je otázka, na čem začnou Češi šetřit nejvíce. Ale obavy, které vyjádřily v nedávném průzkumu Medianu téměř dvě třetiny Čechů z růstu životních nákladů, a tedy poklesu své životní úrovně nás budou za nevzrušené asistence současné vlády provázet zřejmě několik let.

[ZDROJ](#)